

Euroopa Regioonide Komitee arvamus – „Tõhus veevarude majandamise süsteem – innovaatiliste lahenduste lähenemisviis“

(2017/C 207/09)

Raportöör: Cees Loggen (NL/ALDE), Põhja-Hollandi provintsi valitsuse liige**POLIITILISED SOOVITUSED**

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE

Üldised märkused

1. tõdeb, et puhas ja koguselt piisav vesi kui elu allikas on meie tervise ja heaolu seisukohalt hädavajalik. Vesi pakub küll palju arenguvõimalusi, kuid kätkeb endas ka ohtu. Üleujutused, põuad ja halb veekvaliteet ohustavad meie elu, tervist ja heaolu;
2. tunnustab Euroopa Komisjoni 2000. aastal vastu võetud veepoliitika raamdirektiivi eest, millega – täiendatuna spetsiifilisemate ELi õigusaktidega ⁽¹⁾ – tõhustati suurt osa vanematest õigusaktidest, reguleeriti jõgede valgaladel põhinevat veevarude majandamise süsteemi ja kehtestati ambitsioonikad pikaajalised veemajanduse eesmärgid;
3. on teadlik sellest, et Euroopa Komisjonis on töös Euroopa veepoliitika järgmised alateemad:
 - a) veepoliitika raamdirektiivi (2000/60/EÜ) läbivaatamine 2019. aastal: Euroopa Parlamendi uuringuteenistus viis läbi analüüsi pealkirjaga „Water Legislation – Cost of Non-Europe Report“. Analüüsi käigus tuvastati mitmed rakendamiseiga seotud probleemid;
 - b) meetmed, k.a õigusakti ettepanek vee korduskasutamise arendamiseks: vee korduskasutamine on ELi öko-tööstusliku maastiku põhikomponent. Vee korduskasutamise edendamise algatus on ringmajanduse tegevuskava üks võtmelement. Sellele lisandub vajadus õigusakti ettepaneku järele, millega kehtestatakse minimaalsed kvaliteedinõuded korduskasutatavale veele, nt niisutamiseks ja põhjaveevarude täiendamiseks;
 - c) joogiveedirektiivi (98/83/EÜ) eelseisev läbivaatamine 2017. aastal: ettevalmistavad uuringud ja läbi viidud konsultatsioonid töid välja vajaduse parandada ELi joogivee poliitikat, et oleks võimalik jõustada inimõigus veele ja kanalisatsioonile;
 - d) asulareovee puhastamise direktiivi (91/271/EMÜ) võimalik läbivaatamine;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et enamikes liikmesriikides on kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel veemajandusega seotud institutsioonilised ja poliitilised kohustused ja pädevused ning seetõttu kujundavad nemad enamike ELi veepoliitika direktiivide rakendamise. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vastutavad enamasti ka jätkusuutliku veemajanduse seisukohalt oluliste poliitikavaldkondade eest, sh ruumiline planeerimine, taristu, liikuvuspoliitika, lubade väljastamine, põllumajandus ja maastikuhooldus, veevarustus, pinna- ja põhjavee kaitse, kohandumine kliimamuutustega ja kaitse üleujutuste vastu;
5. võtab teadmiseks Euroopa Liidu Nõukogu 17. oktoobri 2016. aasta järeldused säästva veemajanduse kohta. Komitee toetab nõukogu järeldusi, et vesi on esmane prioriteet, ning nõustub sellega, et veevaldkonna ülesanded ELis on erinevad ja seetõttu on lahendussuundade leidmisel vaja paindlikkust. Nende hulka kuulub vajadus veevarude reguleerimise taristute järele, et saavutada hea keskkonna ja veekogude seisund ning tagada nõudlusele vastamine;

⁽¹⁾ Põhjaveedirektiiv (2006), keskkonnakvaliteedi standardite direktiiv (2008), asulareovee direktiiv (1991), nitraadidirektiiv (1991), uus suplusveedirektiiv (2006), joogiveedirektiiv (1998), üleujutuste direktiiv (2007), merestrategia raamdirektiiv (2008) ja kaks komisjoni otsust (2005 ja 2008) ökoloogilise seisundi kohta.

6. juhib seetõttu tähelepanu subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimise tähtsusele. Riiklik, piirkondlik ja kohalik kontekst on näiteks vee taaskasutamise või tõhususe parandamisega seotud meetmete puhul nõudluse poolel (vee kokkuhoid) määrava tähtsusega, kuna vee kättesaadavus võib paiguti olla erinev. Seetõttu on oluline luua Euroopa raamistikust lähtuvalt võimalus käsitleda seda problemaatikat riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning võtta neil tasanditel vajalikke meetmeid;
7. tunnustab väga ambitsioonikat, vabatahtlikku linnade veemajanduse tegevuskava aastaks 2030 (*Urban Water Agenda 2030*), mis koostati Leeuwardenis linnade ja vee teemalise konverentsi raames 2016. aasta veebruaris, ning julgustab Euroopa linnu sellega ühinema;
8. toetab Euroopa Komisjoni kavatsust esitada 2017. aastal ringmajanduse tegevuskava elluviimise raames ettepanek vee taaskasutamist käsitlevate miinimumnõuete kohta ja vaadata läbi joogiveedirektiiv (REFITI kontekstis),⁽²⁾ seejuures tuleb silmas pidada, et võimalikud negatiivsed mõjud ei tabaks ebaproportsionaalselt teisi valdkondi, näiteks põllumajandus-sektorit;
9. rõhutab, et arvesse tuleb võtta piirkondlikke erinevusi vee kättesaadavuses. Põhjendamatult ei tohiks kohustada vett taas kasutama. Peaasjalikult võib vee taaskasutamine pakkuda lahendusi piirkondades, kus on probleeme vee kättesaadavusega;
10. kutsub selles kontekstis tasakaalustatud ja ühtsest lähenemisviisist lähtuvalt Euroopa Komisjoni üles tagama, et vee taaskasutamine oleks üksnes täiendav veevarustuse võimalus, mida kasutatakse samaaegselt tõhususe parandamisega nõudluse poolel, ning et analüüsitaks ja võetaks arvesse vee piiratud kättesaadavuse võimalikku mõju;
11. peab äärmiselt oluliseks, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused esitaksid käesoleva omaalgatusliku arvamusega soovitusi, kuidas parandada ELi veealaste õigusaktide rakendamist, ning et neid kaasataks ka edaspidi aktiivselt Euroopa tulevase veepoliitika kujundamisse;

Omaalgatusliku arvamuse taust ja ulatus

12. on veemajanduse teemadega seotud küsimustes varem korduvalt oma seisukohta väljendanud. Käesolev omaalgatuslik arvamus on jätkuks eelmistele komitee arvamustele, nagu:

- a) arvamus „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2000/60/EÜ ja 2008/105/EÜ seoses veepoliitika valdkonna prioriteetsete ainetega“, CdR 1120/2012⁽³⁾;
- b) arvamus „Seitsmes keskkonnavalane tegevusprogramm“, CdR 593/2013⁽⁴⁾;
- c) arvamus „Kontsessioonilepingute sõlmimine“, CdR 100/2012⁽⁵⁾;
- d) arvamus „Kohalike ja piirkondlike omavalitsuste roll jätkusuutliku veemajanduse edendamisel“, CdR 5/2011⁽⁶⁾;

13. rõhutab seoses kliimamuutuste mõjuga veemajandusele vajadust tagada ELi, riiklike, piirkondlike ja kohalike poliitikameetmete sidusus ja järjepidevus meetmetega, mida rakendatakse kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia kontekstis ning viitab sellega seoses arvamusele „Kliimamuutustega kohanemist käsitleva uue ELi strateegia suunas – integreeritud lähenemisviis“, CdR 2430/2016;

14. tunnistab veepoliitika valdkonna ulatust ja on seisukohal, et selles omaalgatuslikus arvamuses keskendutakse sisevee varude majandamisele, täpsemalt vee kvaliteedile, magevee nappusele ning kaitsele üleujutuste vastu. Merede ja ookeanide veemajandus ja seega ka merestrategie raamdirektiiv ja mereruumi planeerimise direktiiv jäävad käesoleva arvamuse vaatlusalast välja, kuna neid on juba käsitletud komitee varasemates arvamustes;

Hea veemajanduse tähtsus

15. juhib tähelepanu suurtele väljakutsetele, millega me veemajanduses kliimamuutuste ja järjest intensiivsema maakasutuse tõttu silmitsi seisame:

⁽²⁾ Komisjoni 2017. aasta tööprogramm, COM(2016) 710 final, I lisa.

⁽³⁾ ELT C 17, 19.1.2013, lk 91.

⁽⁴⁾ ELT C 218, 30.7.2013, lk 53.

⁽⁵⁾ ELT C 277, 13.9.2012, lk 74.

⁽⁶⁾ ELT C 259, 2.9.2011, lk 13.

- a) lühikeses perspektiivis suurendab sademete hulga suurem varieerumine üleujutuste ja põua ohtu. Veetemperatuuri tõus ja ekstreemsete nähtuste, sealhulgas üleujutuste ja põua varieerumine, mõjutavad vee kvaliteeti. Samuti mõjutavad muutused vee koguses ja kvaliteedis selle kättesaadavust, stabiilsust ja sellele juurdepääsu ning olemasoleva taristu toimimist ja kasutamist ja majandamise tavadid;
- b) keskpikas perspektiivis seisneb väljakutse soovitud veekvaliteedi eesmärkide tegelikus saavutamises;
- c) pikas perspektiivis kujunevad kõige suuremateks probleemideks merepinna tõusu mõju ja (mage)vee nappus, millel on suured sotsiaal-majanduslikud tagajärjed, nagu näiteks väljaränne piirkondadest, kus meri maa üle ujutab, või piirkondadest, kus veenappuse tõttu ei ole enam magevett. Samuti mõjutavad sademete hulga ja temperatuuri prognoositud muutused tõenäoliselt üleujutuste sagedust, avaldades suurt sotsiaal-majanduslikku ja tervisele seotud mõju;
16. juhib tähelepanu veesektori suurele majanduslikule väärtusele ja hea veemajanduse majanduslikule tähtsusele. Järgnevalt on esitatud mõned näited:
- a) ülemaailmne veevarustus, -käitlemine ja -jaotus on kriitiline tegur meie ühiskonna jaoks: see garanteerib meie toidu, sanitaarteenused, tervise ja heaolu. Ligikaudu 70 triljoni euro suurusest maailmamajandusest on ligikaudu 63 triljonit eurot otseselt sõltuv veest ⁽⁷⁾;
- b) hiljutise ÜRO aruande kohaselt on ülemaailmselt hinnanguliselt 1 miljard töökohta ehk 40 % töökohtade koguarvust väga tugevalt sõltuvad veest ja veel 1 miljard töökohta sõltub veest osaliselt. See tähendab ümberarvestatult, et 80 % maailma töökohtadest sõltub veest ⁽⁸⁾;
- c) Euroopa veesektor hõlmab 9 000 tegutsevat väikest ja keskmise suurusega ettevõtet ja annab ainuüksi kommunaalettevõtetes tööd 600 000 inimesele ⁽⁹⁾;
- d) sanitaar- ja veevarustussektori hinnanguline kogulisandväärtus ulatus 2010. aastal 44 miljardi euroni ja tagas kõnealusel aastal umbes 500 000 töökohta ⁽¹⁰⁾;
- e) viimase 15 aasta jooksul on üleujutused kaasa toonud vähemalt 25 miljardi euro väärtuses kindlustatud kahjusid, neile lisanduvad veel kindlustamata kahjud. Ainuüksi 2014. aastal oli hinnanguline kahju ligikaudu 5 miljardit eurot. Prognooside kohaselt võib see aastane kahjusumma aastaks 2050 kerkida viiekordseks ⁽¹¹⁾;

Teistsuguse poliitika vajadus

17. juhib tähelepanu asjaolule, et tulevaste veeprobleemide ulatuses ja mõjus on veel palju ebakindlust ning ka regulatiivne raamistik on erinev, mistõttu võiks tegevuskaval põhinev poliitika olla hea lähtepunkt, et parandada suhteid eri institutsioonide vahel ja uurida uusi innovaatilisi poliitikakujundamise viise, mis võimaldaksid eri valdkondade koostööd, otsides sünergiaid ja vältides erimeelsusi. Tuleb rakendada poliitikat, mida tuntakse „kohanduva poliitikana“. Järgnevas tabelis on välja toodud erinevad võimalused:

		Normid ja väärtused	
		kattuvad	erinevad
teadmised	üksmeel	plaanijärgne poliitika	läbirääkimised normide üle
	vastuolu	läbirääkimised teadmiste üle	kohanduv poliitika

⁽⁷⁾ WssTP Water Vision 2030 „The Value of Water: Towards a Future proof model for a European water-smart society“, oktoober 2016. <http://wsstp.eu/publications/>

⁽⁸⁾ The United Nations World Water Development Report 2016.

⁽⁹⁾ COM(2012) 216 final.

⁽¹⁰⁾ Eurostat (2013), viide dokumendis COM(2014) 363 final.

⁽¹¹⁾ Forzieri, G. et al., „Multi-hazard assessment in Europe under climate change“, *Climatic Change*, Vol. 137, nr 1, juuli 2016, lk 105–119.

18. kutsub Euroopa Komisjoni üles uurima joogiveedirektiivi eelseisva läbivaatamise, vee korduskasutamisega seotud meetmete ja asulareovee puhastamise direktiivi võimaliku läbivaatamise ning viimaks veepoliitika raamdirektiivi läbivaatamise raames kohanduva poliitika rakendamise võimalusi veepoliitika valdkonnas. Uurimisel tuleks keskenduda kohanduva poliitika olulisimatele tingimustele, milleks on terviklikkus, teabevahetus, eesmärkide ja vajalike jõupingutuste paindlikkus ja eristamine ning innovatsioon. Uue poliitika võimaluste uurimisel peaks komisjon konsulteerima kohalike ja piirkondlike omavalitsustega, tagamaks, et võimalikud tulevased ettepanekud on nende parimates huvides ning toetavad, mitte ei vähenda nende pädevust;

Terviklik poliitika

19. kutsub Euroopa Komisjoni üles muutma oma paljusi valdkondliku veepoliitika terviklikuks poliitikaks ja palub komisjonil tagada, et veemajandus kaasataks horisontaalse elemendina teistesse selle ressursiga tihedalt seotud poliitikavaldkondadesse nagu inimeste tarbimine, energia, põllumajandus, kalandus, turism, keskkond jne;

20. on seisukohal, et veepoliitika lähtepunktideks peavad olema ettevaatuspõhimõte ja põhimõte „saastaja maksab“. Diferentseeritud lähenemisviisi raames peavad aga kõik võimalused jääma avatuks, et jõuda kõige tõhusamate ja tulemuslikumate lahendusteni, et – erandjuhtudel – oleks võimalik sellest lähtepunktist kõrvale kalduda. Nimetatud lahendused viiakse ellu innovaatilisi, sihipäraseid ja keskkonnasäästlikke teaduslikke lähenemisviise kasutades;

21. juhib antud kontekstis tähelepanu sellele, et energia ja energiakulud võivad osutada märkimisväärseks takistuseks innovatsiooni rakendamisele ja veenappusele ebatüüpiliste lahenduste leidmisele, nagu vee transportimine põuaaladele või veemagestusjaamade kasutamine, ning rõhutab asjaolu, et ELi poliitika kujundamisel tuleb selles kontekstis arvestada ka taastuvate energiaallikate kasutamisega ja vee potentsiaaliga energiaallikana;

22. juhib tähelepanu ravimite, nagu näiteks antibiootikumide, ulatuslikumale kasutamisele, mille tulemusel leiavad nende toimeained kanalisatsiooni kaudu tee pinnaveete. See teeb vajalikuks suuremad jõupingutused joogivee tootmisel pinnaveest ja suurendab samas tõenäoliselt bakterite immuunsuse riski. Probleemi lahendus peitub lähenemisviisis, mis on suunatud ravimijääkide hajureostusallikatele: ravimijääkidele ja toimeainetele uriinis ja väljaheites;

23. julgustab liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi kaasama rohelise taristu ja looduslikku veesäilitamisvõimet käsitlevate meetmete käsitused täiendusena või alternatiivina traditsioonilistele struktuurimeetmetele (nt jõgede valgalade hüdro-morfoloogilise surve vähendamine) oma veepoliitikasse, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide raames elluviidavatesse rakenduskavadesse (nt märgalade ja metsade taastamiseks) või linnaplaneerimisse (nt vihmavee kogumiseks (taaskasutamise eesmärgil) või vee säilitamise tõhustamiseks üleujutuste mõju vähendamiseks);

24. juhib tähelepanu vajadusele parandada veemajandust, aidates kaitsta puhta vee varusid looduskatastroofide ajal ⁽¹²⁾;

25. julgustab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi tegema koostööd kindlustusettevõtete ja riikide valitsustega, tagamaks kõigile üleujutuste ohupiirkonna kodumajapidamistele, põllumajandusettevõtetele ja ettevõtetele taskukohase kindlustuslepingu sõlmimise. Lisaks tuleb teha tööd selle nimel, et kõik sidusrühmad mõistaksid tõsiasja, et kõige tõhusam viis riski minimeerimiseks ja looduskatastroofidest tingitud pikaajaliste kulude vähendamiseks on vastupanuvõime suurendamine algusest peale;

Poliitika kujundajate ja elluviijate teabevahetus

26. on seisukohal, et erinevate poliitikavaldkondade eesmärgid on iseenesest vastuvõetavad (plaanijärgne poliitika), kuid vajalikud meetmed on praktikas tihti vastuolulised. Komitee juhib tähelepanu asjaolule, et piirkondades ja linnades, kus rakendamine toimub, tuleb sageli teha valikuid selliste vastuoluliste meetmete vahel;

27. palub Euroopa Komisjonil tõhustada teabevahetust veepoliitika elluviijatelt (kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused) poliitikakujundajatele Brüsselis ning kaasata näiteks vastuolulisi eesmärgi puudutav teave oma uude poliitikasse või oma praeguse poliitika kohandustesse;

⁽¹²⁾ CdR 2646/2014.

Kehtivate õigusaktide läbivaatamine ja rakendamine

28. loodab, et joogivee direktiivi kavandatud läbivaatamise käigus parandatakse järelevalvesüsteeme ja analüüsiparameetreid, tagatakse kodanikele joogivee kvaliteeti puudutava teabe parem kättesaadavus, käsitletakse lekete probleemi, töötatakse välja õigusraamistik väikestele või individuaalsetele joogiveevarustussüsteemidele, esitatakse lahendused probleemidele, mis tulenevad joogiveega kokkupuutuvatest materjalidest ning ajakohastatakse õigusaktide kehtivaid erandeid;

29. nõuab, et asulareovee direktiivi tulevase läbivaatamise eesmärk peaks eeskätt olema andmete järelevalve, aruandluse ja avaliku levitamise parandamine ning et seejuures võetaks arvesse kokkupuutepunkte ringmajanduse ja ressursitõhususega Euroopa Liidus. Aruandluse puhul tuleks liikmesriikide koormust vähendada vähemalt sedamööda, kui võrd nad on oma kohustusi juba täitnud;

30. tervitab Euroopa Komisjoni uut lähenemisviisi „vastavuseni jäänud vahemiku“ hindamisel, milles keskendutakse allesjäänud puudustele tegelikult nõuetekohaselt kogutud, ühendatud ja käideldud reovee puhul ning mis täiendab ametlikku vastavushindamist asulareovee puhastamise direktiivist tulenevate juriidiliste kohustustega. Komitee märgib rahuloluga, et Euroopa Komisjon töötles esimest korda piirkondliku tasandi tulemusi ja lisas need oma kaheksandasse aruandesse asulavee puhastamise direktiivi rakendamise seisuga. Komitee kutsus Euroopa Komisjoni üles säilitama nii „vastavuseni jäänud vahemiku“ kui ka piirkondliku tasandi lähenemisviisi ja arendama neid edasi koostöös kohaliku ja piirkondliku tasandi osalejatega;

31. kutsus Euroopa Komisjoni, liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles vähendama veenappust ja suurendama veelgi veekasutamise tõhusust eelkõige järgmiste meetmetega:

- a) seades selgelt esikohale veenõudluse haldamise, veekasutuse tõhususe niisutamisel, hoonetes ja energiasektoris;
- b) võideldes liigse veeammutamise vastu lubade läbivaatamise või parema jõustamisega kooskõlas veepoliitika raamdirektiiviga;
- c) võttes meetmeid tootepoliitika võimalikult varases etapis, sh tulevastes õigusaktides, et suurendada seadmete veekasutuse tõhusust töökavades ökodisaini direktiivi raames;
- d) toetades jätkuvalt vee mõõtmist kõigis sektorites ja kõigi kasutajate seas;
- e) käsitledes leketest tulenevat veekadu, julgustades taristuinvesteeringuid, mida rahastatakse muu hulgas asjakohase veehinna kujundamise ja nõuetekohaste jõustamismeetmetega;

Eesmärkide paindlikkus ja eristamine

32. märgib, et veekvaliteedi eesmärkide ja ühise põllumajanduspoliitika vahel valitseb pinge ning kutsus Euroopa Komisjoni üles tagama nende kahe poliitikavaldkonna vahel parema kooskõla. EL peaks vältima selliste vastuolude teravnemist ja nendega seotud halduskoormuse suurendamist, mis tuleneb potentsiaalselt konfliktsete õigusaktide rakendamisest, ning peaks pigem otsima kõige tulemuslikumaid, kulutõhusamaid ja üksteist tugevdavaid kompromisse;

33. peab õigeaegseks ja vajalikuks liikuda 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ (veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest) veepoliitika raamdirektiivi integreerimise poole eesmärgiga ühtlustada meetmeid, et saavutada veekogude hea seisund ja selle sobivus inimeste veega varustamiseks;

34. kutsus Euroopa Komisjoni üles uurima võimalusi paindlikuma ja diferentseerituma veepoliitika väljatöötamiseks. Paindlikkus on vajalik tulevaste veeprobleemide ebakindluse tõttu. Seetõttu on vältimatu, et nii veepoliitika eesmärgid kui ka lähenemisviisid peavad leidma tasakaalu vajaliku õiguskindlusega, et võimaldada ühelt poolt pikaajalist kavandamist ja mitmeaastaseid, kulukaid investeeringuid ning teiselt poolt kohanemist uute olukordadega, kui selleks peaks tekkima vajadus. Seega on eesmärkide eristamine ajas ja kohas vajalik selleks, et suurendada meetmete tulemuslikkust ja omaksvõttu, ⁽¹³⁾ ilma seejuures nende ambitsioonide tasemes järgi andmata;

⁽¹³⁾ Nii näiteks on valgalal ülejutuste vastu võitlemisel või veekvaliteedi parandamisel ülesvoolu võetavad meetmed palju tõhusamad kui allavoolu omad. Seejuures on ilmselge, et allavoolu jäävad piirkonnad panustavad ülesvoolu võetavatesse meetmetesse.

35. kutsub Euroopa Komisjoni üles töötama välja alternatiivi veepoliitika raamdirektiivis kavandatud järelevalve normile „one out = all out“. Nimetatud põhimõte ei anna piisavalt head pilti tegelikust ökoloogilisest ja keemilisest olukorrast ega juba tehtud jõupingutustest veekvaliteedi parandamiseks. Et tagada muu hulgas vajalike meetmete omaksvõtt, on vaja välja töötada järelevalveinstrument, mis võtaks arvesse liikmesriikides juba saavutatud tulemusi;

Teadusuuringud ja innovatsioon

36. on veendunud, et poliitilise innovatsiooni kõrval on äärmiselt oluline ka jätkuv tehniline innovatsioon, et leida lahendus praegustele ja tulevastele veeprobleemidele ⁽¹⁴⁾. Komitee rõhutab sellist liiki innovatsiooni toetamiseks võimalikku kasu, mida võib tuua ELi tasandi Euroopa veealase innovatsiooni tegevuskava, mis on suunatud liikumisele kestliku ja ringleva veemajandusega aruka ühiskonna suunas. Selline raamistik aitaks julgustada liikmesriike ning kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi rakendada Euroopa Komisjoni abiga süsteemseid innovaatilisi lähenemisi ning rajama või toetama veeinnovatsioonialaseid partnerlusprojekte. Kuigi innovatsiooni puudutavad olemasolevad teadmiste platvormid ja rahastamisvõimalused arenevad, suurenevad ja laienevad, näeb komitee kahte kitsaskohta, mis takistavad innovatiivsete lahenduste kasutuselevõttu. Seetõttu kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles:

- a) vähendada veelgi halduskoormust juurdepääsul Euroopa Liidu innovatsioonifondidele koostöö ja investeeringute kaudu, et ennetada märkimisväärsed pikaajalisi veemajanduse väljakutseid kogu ELis. Üks oluline mureallikas on vastuolulised õigusaktid riigiabi valdkonnas ja ettevõtete raskendatud juurdepääs innovatsioonifondidele;
- b) uurima võimalust tagada katsetamisruum olukordades, kus teiste poliitikavaldkondade piirangud takistavad innovatiivsete lahenduste elluviimist.

Lõpetuseks

37. Veemajandus on kapitalimahukas poliitikavaldkond, millesse tehakse suuri investeeringuid. Need investeeringud suurenevad tulevikus veelgi. Probleemide määratlemisel ja neile lahenduste leidmisel laiema perspektiivi valimine ja seotud poliitikavaldkondade (näiteks põllumajandus, energia, tervishoid) parem kaasamine, nagu on olemasolevates õigusaktides juba välja pakutud, vähendab investeeringute lõpetamise tõenäosust, avab uusi võimalusi ja loob kasulava innovatsioonile. Väljakutse seisneb selles, et langetada tuleb arukaid otsuseid, mis ühelt poolt arvestaksid sellega, mida me tahame praegu säilitada, ent pakuks teisalt ka piisavalt ruumi ebakindlate tulevikuprobleemide lahendamiseks – *manage the source of life!*

Brüssel, 9. veebruar 2017

Euroopa Regioonide Komitee
president

Markku MARKKULA

⁽¹⁴⁾ Nii näiteks on reovesi pärast teistkordset puhastamist hea joogivee tootmise allikas, eriti kui võrrelda seda vee magestamisega. Selleks tuleb aga saada üldsuse heakskiit.